

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Κοζάνη 6/07/2016

Αριθμ.Πρωτ:90825/645

Ταχ.Δ/ση : ΖΕΠ, Κοζάνη
Πληροφ. : Ελισσάβητ Παναγιωτίδου
Τηλέφωνο: 23850-54400
Fax : 23850-54401
e-mail: elissa.pana@yahoo.com

ΠΡΟΣ: Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Μακεδονίας

ΘΕΜΑ: Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ).

Έχοντας υπόψη:

- 1)Το με Α.Π. 20950/20-04-2016 διαβιβαστικό έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υ.Π.ΕΝ,
- 2) τη με αριθμόπρωτ. 7065/1960-22-06-2016 έγγραφη γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας,
- 3)το από 17-6-2016 ενημερωτικό σημείωμα για τη γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε) του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Ε.Α),
- 4) την υπ' αριθμό πρωτ. 108/16-6-2016 πρόσκληση σε συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Χωρικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας,

- 5) την υπ' αριθμό 24/2016 παραπεμπτική απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Χωρικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας,
- 6) το υπ' αριθμό πρωτ. 73906/416/6-6-2016 έγγραφο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας,
- 7) Το υπ' αριθμό πρωτ. 22133/30-6-2016 έγγραφο του Δήμου Εορδαίας,
- 8) την υπ' αριθμό 65/2005 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Εορδαίας.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων, η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υ.Π.ΕΝ, με το υπό στοιχείο (α) σχετικό έγγραφο, δι-αβίβασε στην Υπηρεσία μας, φάκελο της Σ.Μ.Π.Ε, προκειμένου να διατυπώσουμε εγγρά-φως τη γνώμη και τυχόν παρατηρήσεις μας επί του περιεχομένου της, όπως προβλέπε-ται στις διατάξεις της ΚΥΑ ΥΠΕΧΘ_Ε/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 (ΦΕΚ 1225Β'/2006).

Το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης για τα Επικίνδυνα Απόβλητα, το οποίο εμπεριέχεται στο νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), καταρτίστηκε από το τέως Υ-πουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (νυν Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας) ειδικά και ολοκληρωμένα σε εφαρμογή του άρθρου 35 του ν. 4042/2012 (Α' 24), δεδομένου ότι για τη διαχείριση των Επικινδύνων Αποβλήτων λόγω της ποιοτικής και ποσοτικής σύστασης και της εξειδίκευσης των εγκαταστάσεων απαιτείται ειδικότερη αντιμετώπιση.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ οικ. 107017/2006 (Β' 1225) άρθρο 3, παρά-γραφος 1α, πριν την έγκριση ενός σχεδίου, πραγματοποιείται Στρατηγική Περιβαλλοντι-κή Εκτίμηση (ΣΠΕ), στην οποία εντοπίζονται, περιγράφονται και αξιολογούνται οι ενδε-χόμενες σημαντικές επιπτώσεις που θα έχει στο περιβάλλον η εφαρμογή του σχεδίου, καθώς και οι εναλλακτικές δυνατότητες. Ο σχεδιασμός διαχείρισης επικίνδυνων αποβλή-των στην Ελλάδα καθορίζεται μέχρι σήμερα από τον Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Επι-κίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), ο οποίος θεσπίστηκε το 2007 με την ΚΥΑ 8668/2007 (στο εξής ΕΣΔΕΑ-2007).

Το 2012 με τον Νόμο Πλαίσιο για τα απόβλητα (Ν. 4042/2012), ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο η νέα Οδηγία Πλαίσιο για τα απόβλητα (2008/98/ΕΚ) με την οποία ρυθμίζεται εκ νέου και συνολικά η διαχείριση των αποβλήτων, επικίνδυνων και μη.

Μεταξύ των ρυθμίσεων που απορρέουν από τον Νόμο Πλαίσιο για τα απόβλητα συμπεριλαμβάνεται η **αναθεώρηση των υφιστάμενων εθνικών σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων.**

Αναφορικά με το περιεχόμενο της εξεταζόμενης Σ.Μ.ΠΕ :

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας από την έγκριση της ΤΕ.ΠΕ.Μ για «Κατασκευή τριών νέων κυψελών εντός υφιστάμενου χώρου διαχείρισης βιομηχανικών απόβλητων σε λιγνιτωρυχεία της ΔΕΗ» εξέφρασε την αντίθεση της κατά του περιεχομένου της τελευταίας προς το καθ'ύλην αρμόδιο υπουργείο και ακολούθως με την υπ'αρ. **276/14 ομόφωνη απόφαση** του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Μακεδονίας, ζητήθηκε η ανάκληση της παραπάνω απόφασης και εξουσιοδοτήθηκε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας για την άσκηση των νόμιμων ενεργειών για την ακύρωση της ως άνω απόφασης. Παράλληλα, κατατέθηκαν ανάλογα υπομνήματα στον αρμόδιο Υπουργό, ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης κατά της απόφασης ενώ το ζήτημα συζητήθηκε εκτενώς σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε με την παρουσία του Γ.Γ Διαχείρισης Αποβλήτων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.

Ακολούθως, με το υπ'αριθμό πρωτ. **51717/442-20-04-2016 έγγραφο - ανοιχτή επιστολή** της Αντιπεριφερειάρχη Ενέργειας, Περιβάλλοντος & Μεταφορών Δυτικής Μακεδονίας προς τον Υπουργό Ενέργειας, εκφράστηκε η αντίθεση της Περιφέρειας στον σχεδιασμό που προωθεί το αρμόδιο Υπουργείο, πριν ακόμα διαβιβαστεί η μελέτη στις υπηρεσίες μας για γνωμοδότηση και ζητήθηκε ξανά η ανάκληση της προαναφερόμενης ΤΕ.ΠΕ.Μ.

Η εν λόγω στρατηγική μελέτη προβλέπει σε αρκετά σημεία (π.χ. υποκεφάλαια 4.5.2., 7.2.1., 8.1.4) την δυνατότητα κατασκευής περιφερειακού ή διαπεριφερειακού επιπέδου ΧΥΤΕΑ στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, ως εναλλακτικές θέσεις, οι οποίες παρότι δεν παράγουν συγκριτικά μεγάλες ποσότητες ΒΕΑ (Βιομηχανικά Επικίνδυνα Απόβλητα), ΑΥΜ (Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων) κλπ, προτείνονται διότι πληρούν κατά προτεραιότητα άλλα κριτήρια και κυρίως τη διαθεσιμότητα χώρων, **χωρίς να δίδονται περαιτέρω στοιχεία προς αξιολόγηση.**

Στο παράρτημα ΙΧ γίνεται αναφορά στους χώρους υγειονομικής ταφής επικινδύνων αποβλήτων της χώρας και στον πίνακα ΙΧ-62 παρατίθεται ο ΧΥΤΕΑ ΔΕΗ (ΧΔΒΑ

Καρδιάς). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για το συγκεκριμένο χώρο διάθεσης βιομηχανικών αποβλήτων εκδόθηκαν οι κάτωθι αποφάσεις (όπως παρατίθενται στην γνωμοδότηση της Υπηρεσίας μας):

- 1.** Η με Α.Π. 124528/7-5-2004 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για τη διαχείριση βιομηχανικών αποβλήτων σε χώρο των Λιγνιτωρυχείων της ΔΕΗ Α.Ε. Στην ανωτέρω απόφαση προβλέπεται η διάθεση βιομηχανικών αποβλήτων, κυρίως προϊόντων αμιαντοτσιμέντου αλλά και μη ανακυκλώσιμων στερεών αποβλήτων, σε χώρο 260 στρεμμάτων και χωρητικότητας κυψελών 204.900 τόνων. Στην παράγραφο 1.1.5 της ανωτέρω απόφασης, προβλέπεται ότι, πριν την έναρξη διάθεσης επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων, εκτός των υλικών αμιαντοτσιμέντου και της κατασκευής αντίστοιχων κυψελών, θα πρέπει να υποβάλλονται στην Ε.Υ.ΠΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ προς έγκριση, Ειδικές Τεχνικές Μελέτες Εφαρμογής (ΕΤΜΕ).
- 2.** Η με Α.Π. 36526/1261/19-6-2006 Απόφαση της Γ.Γ Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για χορήγηση άδειας για την δραστηριότητα συλλογής, μεταφοράς και διάθεσης εντός των Νομών Κοζάνης & Φλώρινας, αποβλήτων αμιαντοτσιμέντου στο πεδίο Καρδιάς του Λ.Κ.Δ.Μ της ΔΕΗ Α.Ε, στην εταιρία "Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε". Η ισχύς της ανωτέρω άδειας έληξε στις 1-4-2009 και δεν ανανεώθηκε εκ νέου.
- 3.** Η με Α.Π. οικ. 129022/20-08-2010 ΚΥΑ Ανανέωσης της ΚΥΑ 124528/7-5-2004 Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Η ανανέωση αφορά σε παράταση της χρονικής διάρκειας χωρίς καμία τροποποίηση.
- 4.** Η με Α.Π. 175510/14-10-2014 Έγκριση της Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ) για το έργο «Κατασκευή τριών νέων κυψελών εντός υφισταμένου Χώρου Διάθεσης Βιομηχανικών Αποβλήτων σε λιγνιτωρυχείο της ΔΕΗ Α.Ε». Η παρούσα ΤΕΠΕΜ δε σχετίζεται με την προαναφερθείσα (στην παράγραφο 1) ΕΤΜΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1α και 1β της ΚΥΑ οικ. 167563/2013 (ΦΕΚ 964Β'), η υποβολή προς έγκριση της ΤΕΠΕΜ προβλέπεται για συγκεκριμένα έργα/δραστηριότητες και η δυνατότητα υποβολής και έγκρισης της πρέπει να προβλέπεται ρητά στην ΑΕΠΟ του έργου. Η ΤΕΠΕΜ αφορά δραστηριότητες συνοδές της κύριας δραστηριότητας που έχει λάβει ΑΕΠΟ. Στην ανωτέρω ΤΕΠΕΜ (με Α.Π. 175510/14-10-2014) η δημιουργία νέων κυψελών δεν αποτελεί συνοδό έργο αλλά κύρια δραστηριότητα ταφής μη ανακυκλώσιμων βιομηχανικών αποβλήτων (αλλά και άλλης προέλευσης). Επιπλέον η έγκριση της ΤΕΠΕΜ δε συνοδεύεται από τη γνωμοδότηση των αρμοδίων υπηρεσιών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδο-

νίας. Η Π.Δ.Μ. υπέβαλε αίτηση ακύρωσης κατά της εν λόγω ΤΕΠΕΜ στο Συμβούλιο της Επικρατείας και αναμένεται η έκδοση της σχετικής απόφασης.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, συμμετέχει στο σύνολο των παραγόμενων επικινδύνων αποβλήτων της χώρας με ποσοστό **μόλις 0,7% (2011) με πρόβλεψη 0,5% (2020)**. Ως εκ τούτου, η χωροθέτηση των εδαφών της ως χώρου υποδοχής επικινδύνων αποβλήτων σε συνδυασμό με την ήδη επιβαρυσμένη περιβαλλοντική κατάσταση της περιοχής και την **διεκδίκηση (και δικαστικά) της επιστροφής των εδαφών**, που χρησιμοποίησε η ΔΕΗ στην τοπική κοινωνία, είναι παράμετροι οι οποίες, αν είχαν ληφθεί σοβαρά υπόψη στον σχετικό σχεδιασμό, θα είχαν **κατηγορηματικά αποκλείσει** την Περιφέρεια μας ως χώρο υποδοχής επικινδύνων αποβλήτων.

Με τις παραπάνω προβλέψεις επιβεβαιώνεται η ισχύς της προαναφερόμενης ΤΕ.ΠΕ.Μ, η οποία αντιμετωπίζει **σοβαρά ζητήματα νομιμότητας**, δεν εναρμονίζεται με τον Ν.4014/2011, είναι **ασύμβατη** με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο ενώ η έκδοση της **δεν αποτελεί περιβαλλοντική αδειοδότηση** του έργου, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ.1 του Ν.4014/2011 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 55 παρ.3 του Ν.4042/2012), για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων έπρεπε να προηγηθεί η έκδοση νέας επικαιροποιημένης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου.

Περαιτέρω, βούληση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, η οποία αποτυπώνεται τόσο στο υπό εκπόνηση **Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων** (ΠΕ.Σ.Δ.Α) όσο και στον αναθεωρημένο **Χωροταξικό Πλαίσιο** είναι η **αποκλειστική διαχείριση από μέρος μας των αποβλήτων που παράγονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας** και σε καμία περίπτωση η διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων όλης της χώρας. Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, προχώρησε στην αποκατάσταση του χώρου των Μ.Α.Β.Ε και σε περίπτωση αποδοχής του συνόλου των αποβλήτων της χώρας, θα μπορούσε να δεχτεί λόγω της τεχνογνωσίας της και με βάση την αρχή της εγγύτητας **μόνο την διαχείριση αποβλήτων που περιέχουν αμιάντο** στον προαναφερόμενο χώρο με **ταυτόχρονη ανταλλαγή** διαχείρισης των δικών της επικινδύνων αποβλήτων σε χώρους διαχείρισης των περιοχών, τον αμιάντο των οποίων θα υποδεχόταν. Οι χώροι των ορυχείων έχουν **κατηγορηματικά αποκλειστεί** από τον σχεδιασμό μας (υπό εκπόνηση ΠΕ.Σ.Δ.Α, αναθεωρημένο πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού Π.ΔΜ) ως χώροι υποδοχής αποβλήτων.

Επίσης, σύμφωνα και με τις Παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μας, εκτός από τα παραπάνω:

- 1.** Θα ήταν χρήσιμο να επιχειρηθεί η εκτίμηση του κόστους αξιοποίησης και διάθεσης εξειδικευμένα για κάθε ρεύμα επικίνδυνων αποβλήτων, προκειμένου να εκτιμηθεί η επίτευξη των τιθέμενων στόχων αυτάρκειας των υποδομών διαχείρισης και περιορισμού των διασυννοριακών μεταφορών.
- 2.** Δεν καθορίζονται επαρκώς οι απαιτήσεις στα βασικά ζητήματα διαχείρισης, όπως οι έλεγχοι, αρμοδιότητες, υποχρεώσεις, αδειοδοτήσεις, κλπ ούτε και τα κριτήρια εντοπισμού κατάλληλων γεωγραφικών θέσεων εναπόθεσης των παραγόμενων επικινδύνων αποβλήτων.
- 3.** Η παρακολούθηση υλοποίησης των στόχων του ΕΣΔΕΑ συσχετίζεται με την υλοποίηση των στόχων των υπολοίπων Σχεδίων όπως το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων, τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) και το Χωροταξικό Σχεδιασμό Αειφόρου Ανάπτυξης. Για το σκοπό αυτό το ΥΠΕΝ συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες περιβάλλοντος των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών, τον ΕΟΑΝ, τους ΦοΣΔΑ και τα συναρμόδια Υπουργεία δημιουργώντας ένα διευρυμένο εθνικό δίκτυο. Για την αποτελεσματική παρακολούθηση αυτού του δικτύου θα πρέπει να αναπτυχθούν εργαλεία δυναμικά και προσβάσιμα σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, τα οποία θα διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των υπόχρεων για την συνεχή και ορθή καταχώρηση των δεδομένων.
- 4.** Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη και ενίσχυση μηχανισμών για τη διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας από την παραγωγή έως την διάθεση των επικινδύνων αποβλήτων και να δοθεί προτεραιότητα στην ανακύκλωση και λιγότερο στη διάθεση τους. Σε αυτό θα συμβάλει και η πλήρης αναμόρφωση των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ).

Τέλος, με το υπ' αριθμό πρωτ. 22133/30-6-2016 έγγραφο του Δήμου Εορδαίας (σε απάντηση του υπ' αριθμό πρωτ. 73906/416/6-6-2016 εγγράφου μας), ο τελευταίος εκφράζει εκ νέου την αντίθεση του στο περιεχόμενο της Μελέτης και του Εθνικού Σχεδίου, που προβλέπει την δημιουργία χώρων ταφής και επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων στο ορυχείο Καρδιάς, την οποία είχε ήδη γνωστοποιήσει στην Κυβέρνηση με την υπ' αριθμό 65/2005 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Εορδαίας.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΙ**

Την αρνητική γνωμοδότηση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Μακεδονίας επί του περιεχόμενου της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ).

**Η Αντιπεριφερειάρχης Ενέργειας, Περιβάλλοντος & Μεταφορών
Δυτικής Μακεδονίας**

Ελισσάβητ Παναγιωτίδου